

Statenmededeling

Datum

19 juni 2017

Documentnummer

GS: 4189629

PS: 4203488

Onderwerp

Een verkenning van stimulerende regelingen voor de verduurzaming van de gebouwde omgeving.

Aan Provinciale Staten van Noord-Brabant,

Kennisnemen van

Een overzicht van de instrumenten om verduurzaming van particuliere woningen te stimuleren, de toegevoegde waarde van een duurzaamheidslening en de huidige inzet van de provincie.

Aanleiding

De Provincie Noord-Brabant heeft als doelstelling om de verduurzaming van de gebouwde omgeving te versnellen. Naar aanleiding van de toezegging van gedeputeerde Spierings tijdens de Statenvergadering van 21 april 2017 zijn de voor- en nadelen van een duurzaamheidslening op een rij gezet.

Bevoegdheid

Energiebesparing in de gebouwde omgeving maakt onderdeel uit van het Uitvoeringsprogramma Energie 2016-2020. Gedeputeerde Staten hebben de bevoegdheid dit programma uit te voeren. De verkenning van

energiebesparende regelingen voor woningeigenaren – waaronder duurzaamheidsleningen – is een extra toevoeging aan dit programma.

We informeren Provinciale Staten omwille van haar kader stellende rol.

Datum

19 juni 2017

Documentnummer

GS: 4189629

PS: 4203488

Kernboodschap

- 1. In Brabant zijn al diverse instrumenten in gebruik om de verduurzaming van particuliere woningen te stimuleren.*

De volgende instrumenten zijn op dit moment operationeel:

- Energieloketten
- Buurkracht / Hoom
- Rijkssubsidie energiebesparing eigen huis (uitgeput voor particulier, nog wel mogelijk voor VVE's)
- Rijkssubsidie ISDE voor installaties zoals warmtepompen, zonneboilers
- Het Nationale Energiebespaarfonds (NEF) dat een energielening aanbiedt.
- Duurzaamheidsleningen van 15 gemeenten in Brabant
- Zonnepanelen regeling Zuidoost Brabant (in voorbereiding)
- Partnerships Energiefonds

De instrumenten worden in bijlage 1 kort toegelicht met een kwalitatieve indicatie van de effectiviteit.

- 2. Het is niet de verwachting dat een aanvulling op deze instrumenten met een provinciale duurzaamheidslening effectief bijdraagt aan het versnellen van de verduurzaming van de gebouwde omgeving.*

De doelgroep die gebruik maakt van een duurzaamheidslening is beperkt. Stichting Volkshuisvesting Nederland (SVN) voert voor overheden duurzaamheidsleningen uit. Om in aanmerking te komen voor een dergelijke lening wordt getoetst aan de normale kredietregelgeving. Alleen particuliere woningeigenaren met voldoende leencapaciteit komen in aanmerking, waardoor in de praktijk vooral hogere inkomensgroepen gebruik maken van de regeling. Het is lastig te bepalen of deze doelgroep de maatregelen ook zou nemen zonder dat zij gebruik kunnen maken van subsidies of gunstige leningen.

Daarbij brengt een regeling hoge kosten met zich mee voor de provincie. Bij een duurzaamheidslening voert SVN het bancaire gedeelte uit en de desbetreffende overheidsinstelling het inhoudelijke deel. Na de inhoudelijke toets en akkoord van de provincie, verstrekt SVN formeel de lening. Inwoners die een lening ontvangen betalen een rente van 1,6%. De provincie betaalt aan SVN een jaarlijkse beheervergoeding van 0,5% over

de schuldrest per december van de uitgezette leningen. Dit vermogen is niet revolverend.

De inhoudelijke uitvoering van een duurzaamheidslening is arbeidsintensief. Het gaat hierbij om het maken van het dossier, de verordening, communicatie, de inhoudelijke toetsing van aanvragen aan voorwaarden, bezwaar en beroep etc. Ter illustratie: de Provincie Limburg heeft hiervoor 7 fte in dienst. Dit komt overeen met onze eerdere ervaringen die we hebben opgedaan met Brabant Bespaart. Omdat het Rijk dergelijke leningen al mogelijk maakt en gezien de beperkte doelgroep en uitvoeringskosten, zien wij niet de toegevoegde waarde van een provinciale duurzaamheidslening. De provincie ziet op dit moment andere kansen om de verduurzaming van de gebouwde omgeving te versnellen.

3. *Onze huidige inzet op de verduurzaming van de gebouwde omgeving zit op het stimuleren van innovatie, het ondersteunen van energiecoöperaties bij projectontwikkeling en het bieden van financiële steun via het Energiefonds.*

We zetten in op innovatie en [Nul op de Meter](#), om te werken aan een volledig energieneutraal woningbestand in 2050. Daarnaast ondersteunen we, via de Brabantse Energiealliantie, energiecoöperaties die in hun gemeenten woningeigenaren benaderen om isolatiemaatregelen te treffen. Met Enpuls werken we samen aan sociale innovatie, waarin we Brabanders meer willen betrekken bij de energietransitie. Daarbij wordt gefocust op energieopwekking en -besparing in de gebouwde omgeving, waarbij we de brede samenleving laten profiteren. Wij zullen u dit najaar informeren over de voortgang van dit project. Er is bij het Energiefonds Brabant extra ontwikkelcapaciteit beschikbaar gemaakt voor lokale energieprojecten en lopen er binnen het fonds [verschillende partnerships om de gebouwde omgeving te verduurzamen](#).

4. *Bij extra inspanningen van de provincie om de gebouwde omgeving te verduurzamen is het van belang om focus te kiezen. Hierbij heeft vooral het stimuleren van lokale uitvoeringskracht de voorkeur.*

Er zijn verschillende opties om als provincie extra inspanning te leveren om de gebouwde omgeving te verduurzamen. Hieronder geven we enkele voorbeelden van extra mogelijkheden. We vinden het daarbij belangrijk om focus te kiezen zodat we onze middelen niet te versnipperd inzetten.

- Makelen en schakelen tussen instrumenten/doelgroepen/uitvoerders.
Hoe kunnen Brabanders beter geïnformeerd worden over de mogelijkheden van nationale regelingen en geholpen worden bij de uitvoering? Welke rol kunnen Buurkracht en lokale energie coöperaties daarin spelen? In ons reguliere overleg met gemeenten

Datum

19 juni 2017

Documentnummer

GS: 4189629

PS: 4203488

zullen we de mogelijkheden van het Nationale Energiefonds aan de orde stellen.

- Ondersteuning implementatie Regionale Energie Strategieën. Elke regio werkt aan een energiestrategie waarin de ambities voor duurzame opwek en energiebesparing staan weergegeven. De provincie is in overleg met de regio's om te kijken hoe de lokale implementatie van deze strategieën vormgegeven kan worden en hoe de provincie dit kan ondersteunen. GS hebben u reeds toegezegd u over de Regionale Energie Strategieën te informeren.
- Ondersteuning innovatieve pilotprojecten. Te denken valt aan pilots rond aardgasloze wijken, de invoering van een woningabonnement, etc.

Datum

19 juni 2017

Documentnummer

GS: 4189629

PS: 4203488

5. Inzet immunisatiemiddelen als financieringsinstrument voor (sub)regionale initiatieven.

Bij het versterken van de lokale ontwikkelkracht kunnen wij immunisatiemiddelen inzetten als financieringsinstrument voor lokale initiatieven. Hierover lopen reeds gesprekken met Midden-Brabant. Ook is het bijvoorbeeld denkbaar dat gemeenten in Zuidoost-Brabant deze vraag aan ons zullen stellen voor hun zonnepanelenregeling.

Daardoor vergroten we de lokale slagkracht. De voorwaarden waaraan lokale initiatieven dan moeten voldoen zullen we in overleg met de stakeholders verder bepalen, waarbij de inzet vanuit (boven)lokale partijen aantoonbaar moet zijn. In de aangekondigde tweede begrotingswijziging voor energie (oktober 2017) zullen wij u daartoe een voorstel doen.

Consequenties

Ondanks de veelheid aan instrumenten gaan particuliere woningeigenaren nog onvoldoende over tot het treffen van energiebesparende maatregelen.

Door juiste keuzes te maken, mogelijk gesterkt door nationaal beleid dat na de kabinetsformatie beschikbaar komt, verwachten wij de verduurzaming van de bestaande voorraad te kunnen versnellen.

Europese en internationale zaken

N.v.t.

Communicatie

We overleggen regelmatig over de verduurzaming van de gebouwde omgeving met de Brabantse regio's en de B5-gemeenten. Gemeenten worden gewezen op de kansen van de verschillende energie-instrumenten.

Datum

19 juni 2017

Documentnummer

GS: 4189629

PS: 4203488

Vervolg

Bij de integrale afweging in de tweede begrotingswijziging energie in oktober van dit jaar wordt ook onze inzet op de gebouwde omgeving afgewogen.

Het (verder) energetisch verduurzamen van de woningvoorraad is daarnaast een belangrijk aandachtspunt op de Brabantse Agenda Wonen. Kort na de zomer zal deze in lijn met uw motie '[Versnellen en Verduurzamen woningbouwproductie](#)' (11 nov. 2016) aan u worden voorgelegd.

Bijlagen

Toelichting overzicht van instrumenten.

Gedeputeerde Staten van Noord Brabant,

de voorzitter,

de secretaris,

prof. dr. W.B.H.J. van de Donk

ir. A.M. Burger

Opdrachtgever: de heer R. de Groot, (073) 681 26 93, rdegroot@brabant.nl,
cluster Economie en Internationalisering van eenheid Directeur Strategie en
Beleid.

Opdrachtnemer: de heer J. Bekkering, , jbekkering@brabant.nl, afdeling
Innovatie en Energie van cluster Economie en Internationalisering.

Datum

19 juni 2017

Documentnummer

GS: 4189629

PS: 4203488